

DLOUHODOBÉ PLÁNY PROGRAMOVÉHO,
TECHNICKÉHO A EKONOMICKÉHO
ROZVOJE ČESKÉ TELEVIZE
NA ROKY 2006 – 2010

ZPRACOVAL: Ing.František Lambert
Ing.Rudolf Pop
Ing.Pavel Hanuš
Marie Trpišovská

SCHVÁLIL: Mgr.Jiří Janeček

<u>OSNOVA:</u>	A. ÚVOD
	B. DLOUHODOBÝ PLÁN PROGRAMOVÉHO ROZVOJE
	C. DLOUHODOBÝ PLÁN TECHNICKÉHO ROZVOJE
	D. DLOUHODOBÝ PLÁN EKONOMICKÉHO ROZVOJE
	E. ZÁVĚR

A. ÚVOD

Období roků 2006 - 2010 je bezpochyby jedno z nejsložitějších období od vzniku ČT. Technologické změny i změny mediálního prostředí významně mění a ještě budou měnit pohled na vysílací schéma, na programovou skladbu i na jednotlivé programové formáty.

Postupné rozšíření vysílání České televize ze dvou na pět programů (a dalších speciálních aplikací a služeb) umožní mnohem širší naplňování zákonů. Bude k dispozici mnohem větší prostor pro vysílání, čímž se rozšíří prostor pro další pořady a uplatnění většího množství tvůrců.

Přechod na digitální vysílání s sebou přináší i doposud časově nestanovené **PŘECHODOVÉ OBDOBÍ** (souběh analogového a digitálního vysílání), které bude (a v roce 2006 již je) náročné z pohledu finančního, technického a programového.

Česká televize má zpracovaný komplexní dlouhodobý plán rozvoje na období 2006 - 2010. Tzn., že dlouhodobých plánů programového technického a ekonomického rozvoje se řídí dalšími dlouhodobými plány, kterými především jsou dlouhodobý plán obchodního a výrobního rozvoje.

B. DLOUHODOBÝ PLÁN PROGRAMOVÉHO ROZVOJE

Dlouhodobý plán programového rozvoje ČT vychází z předpokládaného, zásadně se měnícího prostředí, vycházejícího z přechodu z POZEMNÍHO ANALOGOVÉHO na DIGITÁLNÍ vysílání. To s sebou přinese nejen technické a technologické změny, ale především programové změny a mnohem větší konkurenci než doposud.

PRIORITOU dlouhodobého plánu programového rozvoje ČT na r. 2006 – 2010 je kvantitativní a především kvalitativní naplňování zákonů týkajících se ČT a provozování televizního vysílání, KODEXU a STATUTU ČT.

Tvorba pořadů, jejich sestavování do vysílacích schémat jednotlivých stávajících i nově vznikajících kanálů a jejich vysílání bylo jiné v roce 2005, je jiné počínaje rokem 2006 a bude zásadně jiné v době plného zavedení digitalizace.

Televizní vysílání stojí na počátku postupné konvergence obrazně řečeno „monotheistických a polytheistických medií“. Dnešní, stále ještě dominantní, televize je v podstatě monotheistická (centralizovaná, do značné míry určující divákovi co je pro něho vhodné, v jakém čase, v jaké formě apod.) a její centralizovaná výroba pořadů a jejich distribuce používá většinou vysoce sofistikované a tedy i drahé postupy. Televize masově distribuuje standardizovaný obsah v rámci stanovených programových schémat a její míra ovlivnění divákem je dána pouze průzkumy

sledovanosti a diváckými ohlasy. Omezená interaktivita, určitá autoritativnost, sebestřednost a silná míra regulace jsou pro televizi dneška typické.

Oproti tomuto modelu stojí polytheistická (zcela volná z hlediska obsahu, formy i vysílacího času) interaktivní media prezentovaná nejen internetem, ale i různými hracími zařízeními a komunikačními prostředky. Tento model umožňuje veškeré formy komunikace. Interaktivita je jeho dominantní vlastností.

Obecně se dá říci, že **klasické televizní vysílání je podmnožinou interaktivního media**, které je flexibilní a využívá všech dostupných produkčních metod včetně těch které lze označit jako nízkonákladové. Takové medium je z podstaty neautoritativní a v současnosti je rovněž prakticky neregulované a vlastně obecně i neregulovatelné.

V procesu digitalizace tyto dva modely konvergují a to vytváří zcela nové pohledy na způsob tvorby pořadů a koncepci jednotlivých programů. Je jisté, že **možnost interaktivity a autorizovaného a personifikovaného přístupu je základní přidanou hodnotou digitálního vysílání.**

To je důvod proč ČT klade velký důraz na průběžnou přípravu dlouhodobé koncepce programu.

Jedná se o zcela novou kvalitu televizního vysílání. Jeho obsah však není v této chvíli přesně definovatelný a není ani v současných podmínkách mnohdy plně realizovatelný.

Přesto musí programová strategie s tímto vývojem počítat.

Průběžná definice nových programových záměrů a hledání nových programových formátů je základem programové strategie ČT.

S tím úzce souvisí nutnost změny plánování a sestavování televizního vysílání, které se postupně bude skládat z pěti programů (a dalších speciálních aplikací a služeb), ale může být doplňováno i speciálním tématickým vysíláním využívající různé možnosti digitální distribuce.

Tradiční model se implementací nových technologií dostává pod tlak. Vyšší stupeň penetrace služeb jako je PVR (služba nahrazující dnešní videorekordéry, ale na podstatně vyšší úrovni) nebo „video on demand“ (služby, které umožňují divákovi vybrat si v libovolném okamžiku určitý pořad z nabídky) **změní způsob využívání televizního přijímače.** Určitá autonomie televizního trhu bude **nahrazena integrací všech služeb včetně televizního vysílání.** To vyžaduje větší flexibilitu programového plánování, vyšší kreativitu v hledání nových programových formátů.

Dlouhodobý plán programového rozvoje představuje obecný rámec fungování ČT s tím, že cílem je hledání optimální programové skladby a komplementarity jednotlivých programů v rámci multiplexu veřejné služby.

Dlouhodobý plán programového rozvoje a z něho vyplývající úkoly připravuje ČT na cílový stav, kdy může v českém mediálním prostoru působit vedle ČT i více jak dvacet dalších televizních programů.

DNES SE ROZHODUJE O EXISTENCI A POSTAVENÍ ČT V TÉTO BUDOUCÍ NOVÉ SITUACI.

Předmětem dlouhodobého plánu programového rozvoje tedy nesmí být řešení programových oken jednotlivých roků, ale jeho předmětem musí být a je celkové zaměření televizní tvorby v dlouhodobém horizontu.

PROGRAMOVÁ STRATEGIE TAK NEMŮŽE A ANI NESMÍ BÝT ZAMĚŘENA NA JEDNOTLIVÉ POŘADY, FORMÁTY ČI KONKRÉTNÍ PROGRAMOVÁ SCHÉMATA.

Ty budou vznikat průběžně s dostatečným předstihem na základě řešení celé rozsáhlé problematiky vedením ČT, vedením programu ČT, stávajících i nově vznikajících programových týmů v rámci PROGRAMU DIGITALIZACE a spoluprací s externími organizacemi a jednotlivci (např.: školy, svazy, atd).

Přitom některá vysílací okna budou tvořena jako multiformátová s možností systémového využití na více kanálech.

To představuje přechod od jednorozměrného do vícerozměrného plánování jednotlivých vysílacích schémat a zvládnutí složité koordinace plánování. S tím souvisí i vytvoření nové koncepce specializovaných digitálních kanálů. Jejím základem je integrace programových oken do programových bloků s pevnými časovými osami a jejich rotace v rámci týdenního a měsíčního programového schématu.

Specializované kanály budou přitom plně synchronizovány s plnoformátovou ČT1.

Při velice dynamickém rozvoji digitálního vysílání v Evropě bude jejich stabilita nejmenší za celou historii televizního vysílání.

Permanentní změny v příštích letech budou bourat mnohé, léty ověřené pravdy.

Změna systému řízení a plánování je zásadní podmínkou pružné reakce na vývoj. Flexibilita a schopnost dynamicky reagovat na změny mediálního prostředí je hlavním úkolem vyplývajícím z programové strategie ČT.

Rozhodně platí i nadále, že základními programovými typy zůstává pro Českou televizi především:

- 1. Zpravodajství, aktuální publicistika a sport**
- 2. Původní dramatická tvorba**
- 3. Původní dokumentární a publicistická tvorba**
- 4. Původní filmová tvorba (podpora české kinematografie)**
- 5. Původní seriálová tvorba**
- 6. Pořady pro děti a mládež**
- 7. Vzdělávací pořady a služby**
- 8. Pořady a služby pro menšiny**
- 9. Významné kulturní a společenské akce**
- 10. Původní zábavní tvorba**
- 11. Hudební pořady**
- 12. Archivní pořady**
- 13. Akvizice zahraničních programů**

Stejně důležité je však i hledání nových programových typů a jejich začleňování do programové skladby ČT.

Programová struktura České televize

Programová struktura bude tvořena jedním plnoformátovým celoplošným programem, 4 specializovanými programy a speciálními aplikacemi a službami - viz příloha č.1.

HLAVNÍ ÚKOLY DLOUHODOBÉHO PLÁNU PROGRAMOVÉHO ROZVOJE:

V rámci dlouhodobého plánu programového rozvoje má Česká televize definovány především tyto základní strategické cíle:

1. *Změna v řízení programu, plánování a tvorby vysílacích schémat napříč ČT. Způsob, praktikovaný do roku 2005 je nepřijatelný.*
2. *Budovat silnou televizi veřejné služby, která dokáže oslovit celé spektrum diváků, s využitím možností, které přináší digitalizace televizního vysílání. To je hlavně rozšíření časového prostoru a nových možností komplementární programové skladby.*

Hlavním úkolem je **definovat základní pilíře a osy programové skladby** a ověření jejich životaschopnost i v novém prostředí. Pilířem dlouhodobého plánu programového rozvoje je **zpravodajství, původní tvorba, pořady pro děti a mládež a vzdělávání.**

ČT považuje v novém prostředí za trvale platné základní poslání veřejnoprávního vysílatele – **informovat, vzdělávat a bavit.**

Zároveň však reflektuje i fakt, že současný vývoj na komerčním mediálním trhu směřuje spíše k cíli – **bavit, bavit a bavit.**

Tento trend musí ČT zohlednit i v informační a vzdělávací oblasti a hledat nové atraktivní formy televizního ztvárnění klasických témat.

Složitost úkolu je významně umocněna zásadním generačním předělem mezi „digitální“ mladou generací a „analogovou“, dnes většinou, populací.

Problémem, a o to složitějším vstupem do budoucnosti je fakt, že dnes ČT sleduje především „analogová“ populace.

Výše uvedené základní pilíře programové skladby nacházejí svůj odraz i v existující programové struktuře digitálního vysílání.

ČT24 a ČT4 Sport představuje zpravodajské kanály, ČT1 reprezentuje a i v budoucnu bude reprezentovat zábavní složku vysílání ČT a zároveň by měla plnit roli centrálního plnoformátového kanálu.

ČT2 představuje přechod mezi zábavou a vzděláváním, které najde další dimenzi v nově vznikajícím kanálu ČT5. Bude však využívat i další technologické možnosti nastupující digitalizace.

Specifickou oblastí je vysílání pro děti a mládež, které je pro televizi oslovující celé divácké spektrum nezbytné.

ČT musí akceptovat fakt, že se ve stále větší míře **budou uplatňovat tematické televizní kanály.**

Tematické zaměření jednotlivých kanálů, ale i programových bloků (virtuální tematické kanály) nebude zcela stabilní a v následujících letech bude podléhat mnoha inovacím a změnám. V současnosti se jeví jako perspektivní tematické zaměření na ekonomiku, podnikání, historii, vědu a techniku, životní styl, zdravotní vědu či reality TV (nejedná se o komerční reality show, ale o zpracování současné reality – mezi jinými sem patří i časosběrné dokumentární projekty).

3. *Aktivně a maximálně efektivně spolupracovat na budování digitálního mediálního prostředí a fungovat v rámci tohoto procesu jako normotvorná instituce.*

Úkolem je překročit práh zaběhlých metod a přístupů a podstoupit zdravé riziko hledání nových, netradičních televizních formátů.

Toto lze zajistit jen za předpokladu, že ČT bude na mediálním trhu spolupracovat (interně a externě) s nejlepšími odborníky.

S tím souvisí i hledání cest ke spolupráci různých subjektů na mediálním trhu, účast v různých experimentálních projektech, kde lze ověřit možnosti tvorby speciálního obsahu pro různé specifické technologické platformy.

Patří sem i hledání nových organizačních a řídicích postupů, které zabezpečí nepřetržitou inovaci strategie ČT a zabezpečí takové činnosti, které umožní například průběžně:

- Definovat strategii odlišení pro ČT jako celek (silné stránky, žánry, zpracování atd.)
- Specifikovat parametry jednotlivých programových bloků (sledovanost, cílové skupiny, náklady atd.)
- Definovat strategii pro jednotlivé divácké segmenty (děti, teenageři, mladí lidé, střední věk atd.)
- Optimalizovat systém vyhledávání, výběru a tvorby pořadů
- Definovat způsob a metodiku skladby pořadů v rámci multiprogramového systému v multiplexu veřejné služby
- Definovat organizační a řídicí systém pro plánování, koordinaci a realizaci vysílání (program, zpravodajství, výroba)
- Definovat způsob skladby programu a jeho koordinaci v rámci vysílání veřejnoprávního multiplexu
- Definovat rozsah a žánrové oblasti v nichž bude aplikována digitální technologie (interaktivita, HDTV, video on demand, atd.)

Již dnešní zkušenosti ukazují, že pokud si ČT zachová současný náskok, který má v procesu digitalizace, pak ji zvládnutí těchto činností zabezpečuje pevné postavení na mediálním trhu a etabluje ji to jako normotvornou organizaci.

4. *Směřovat k fungování ČT jako národní kulturní instituce v oblasti multimediální tvorby. Rozšířit prostor pro autentické záznamy významných kulturních událostí včetně divadelních představení a koncertů. Takto vzniklé fondy efektivně uchovávat a zpřístupňovat za využití digitálních technologií.*

Z pohledu programové strategie ČT je to zcela zásadní úkol, který plně naplňuje její charakter veřejné služby. Uchovávat národní kulturní dědictví a vytvořit jakousi multimediální galerii je díky digitálním technologiím více než reálné. Samozřejmě, že tento úkol nutně ovlivňuje i způsob výběru jednotlivých formátů, tak aby odrážely současnou situaci v uměleckém a kulturním životě a byly jakýmsi obrazem doby, který lze díky pokročilým technologiím kdykoli zpřístupnit pro diváky, kulturní, vzdělávací a nebo i komerční instituce.

Výrazným příkladem tohoto přístupu jsou například záznamy divadelních představení. Uchování uměleckého výkonu v původním, ničím nezkresleném stavu je významný přínos k historickému mapování národní kultury. ČT bude muset nalézt optimální způsob realizace takových projektů – umělecký dokument, záznam skutečného představení včetně diváckých reakcí, speciální záznam pro TV apod. Živý umělecký výkon je charakterizován interakcí mezi umělcem a divákem. Zachycení této interakce je významnou složkou díla, která má vydat i po létech určité svědectví .

Samostatnou kapitolou jsou pak zpravodajské archivy a jejich užití. ČT musí vyvíjet aktivity i v oblasti vysokorychlostního internetu, který je rozhodující technologií pro praktickou realizaci výše uvedeného úkolu.

5. *Zrovnoprávnit všechny způsoby šíření televizního programu a využít jejich specifických vlastností k obohacení programové nabídky.*

Zásadní změnou na kterou se musí ČT připravit a která je již dnes realitou je **diverzifikace způsobu šíření televizního vysílání**. Distribuční cesty se diverzifikují nejen technologicky, ale i funkčními vlastnostmi.

Specifickou technologií je z tohoto pohledu IPTV (někdy se laicky označuje jako televize přes telefonní zásuvku) - pilotní komerční projekt spustí ČTc zřejmě v září 2006.

Je to navíc medium, jehož přirozenou součástí je interaktivita. To umožňuje velmi efektivní rozvoj aplikací spojených s televizním vysíláním, ale i zcela specifických aplikací pro oblast vzdělávání, státní správy, zdravotnictví, bankovníctví a pochopitelně celé řady komerčních aplikací. Pro ČT je to, z pohledu cílů dlouhodobého plánu programového rozvoje prostor, v němž lze realizovat některé speciální tematické programy směřující hlavně do oblasti vzdělávání, zpravodajství a publicistiky a také služeb na vyžádání, které souvisí s výše uvedenou koncepcí národní mediální galerie.

Reálným důkazem jsou výsledky internetového archivu ČT, kde jsou uloženy některé pořady ČT od 1. 2. 2005, což představuje více jak 3320 hodin záznamů a měsíčně je zhlédne **více jak jeden milion diváků**. Integrace této oblasti do programové strategie ČT je více než žádoucí. Obdobné projekty musí být prostě chápány jako specifický tematický program, který má své zaměření, oslovuje určité cílové skupiny a je součástí programové struktury ČT.

6. *Využít prostoru pro rozšíření programové nabídky k podpoře původní české tvorby ve všech oblastech a žánrech využitelných v televizním vysílání.*

Pokud je proces digitalizace pro některé oblasti televizního vysílání hrozbou, pak je to určitě původní tvorba.

Rozšíření programové nabídky o nové televizní programy automaticky neznamená větší rozmanitost a větší prostor pro původní tvorbu. Významné ekonomické limity původní tvorby budou působit jako omezující faktor. Vytvořený prostor na mediálním trhu, který nebude možno vykryt původní tvorbou, bude pokrýván zahraničními akvizicemi. Lze očekávat, že dojde paradoxně k určité unifikaci. Pro ČT bude mít z tohoto pohledu mimořádný význam strategie odlišení a právě rozsah původní tvorby.

ČT bude na základě definovaných tematických okruhů cílevědomě vyhledávat prostor pro původní tvorbu ve všech programových typech využitelných v různých druzích televizního vysílání ČT.

7. *Budovat televizi rodinného typu, která bude vysílanými pořady podporovat ve svých divácích pocit bezpečí a jistoty a bude jim kromě jiného i poskytovat služby podporující řešení jejich životních situací.*

ČT bude směřovat své programy nejen na komerčně zajímavé divácké skupiny, ale i na malé děti a diváky nad 55 let.

Bude tedy oslovovat všechny diváky všech věkových kategorií, stane se spolehlivou „rodinnou televizí“.

S rozvojem digitalizace bude moci hlavně starším divákům umožnit efektivní komunikaci při různých příležitostech. Proto je úkolem vplývajícím z programové strategie ČT i tvorba aplikací a pořadů, které lze zahrnout do systému „T-aplikace“. Nejedná se o klasické programové formáty, ale o komplexní programové systémy, které lze velmi obecně charakterizovat jako digitální. Program tohoto typu bude tvořen integrovaným systémem jehož součástí budou standardní televizní pořady, web aplikace, e-newslettery (automaticky odesílaná elektronická pošta s vyžádaným obsahem), MHP aplikace (multimedia home platform - standard pro tvorbu televizních aplikací pro domácí užití), on demand služby a v některých případech i audio služby. Právě pro ně bude potřebná i spolupráce s ČRo, který bude společně s ČT provozovat multiplex veřejné služby. Výstavba takových formátů bude velmi náročná, hlavně z pohledu dramaturgie a tvůrců. V současnosti nejsou hlavně tvůrčí capacity v patričné míře k dispozici.

ČT musí již nyní vyhledávat náměty a i tvůrce, kteří budou v budoucnu schopni takové projekty realizovat.

První tematickou oblastí kde lze předpokládat nasazení nových formátů tohoto typu je vzdělávání.

C. DLOUHODOBÝ PLÁN TECHNICKÉHO ROZVOJE

Cílem dlouhodobého plánu technického rozvoje České televize v období let 2006 – 2010 je technické zabezpečení výroby a vysílání pěti televizních programů a doprovodných dat, zákonem stanovenými prostředky, v období přechodu od zemského analogového k zemskému digitálnímu vysílání.

Základní harmonogram průběhu jednotlivých etap je pak definován v materiálu Ministerstva informatiky „*Aktualizace Koncepce přechodu na zemské digitální rozhlasové a televizní vysílání v České republice*“ a bude konkretizován „*Technickým plánem přechodu od analogového k digitálnímu vysílání*“ sestaveným Českým telekomunikačním úřadem.

Tyto materiály budou definovat základní legislativní rámec přechodu od analogového k digitálnímu vysílání, včetně časového harmonogramu jednotlivých etap. S touto „Koncepcí“ pak musí být harmonizován základní technický, rozvoj aby bylo možné splnit a realizovat veškeré programové cíle České televize v tomto období.

V přechodném období, kdy bude v provozu jak systém analogové tak i digitální zemské televize, se bude jednat o zabezpečení výroby a vysílání dvou stávajících celoplošných programů ČT1 a ČT2, šířených jak analogovými tak i digitálními vysílači, rozšířené o vysílání satelitní cestou. Programy ČT1 a ČT2 budou přitom postupně, v digitální cestě, doplněny o služby na platformě MHP, které umožňuje tato technologie. A dále o výrobu nových programů ČT24 a ČT4 Sport a připravovaný ČT5, šířených již pouze digitálně, a to jak v zemském vysílání DVB-T, tak i satelitní formě DVB-S. I u těchto programů se počítá s možností o doplnění služeb MHP.

V rámci celosvětového přechodu od standardního televizního vysílání (SDTV), k vysílání s vysokou rozlišovací schopností (HDTV) pak musí již v tomto období být nastartována základní generační přeměna výrobního a vysílacího formátu, která bude představovat podobný krok jako přechod od černobílého k barevnému televiznímu vysílání, vyžadující kompletní obměnu technologické základny ČT. Vzhledem k finanční náročnosti a dalším dopadům, které z této změny vyplývají, je nutná důkladná příprava celého procesu.

Vedle výroby a vysílání nově vznikajících pořadů stojí i Česká televize před náročným úkolem změny současného analogového archivu pořadů na moderní digitální systém, založený na bázi IT technologií. Tato změna představuje neodkladný proces, který byl již ve většině evropských veřejnoprávních institucí zahájen a jehož završení představuje cca desetiletý proces nemalých investic.

1. Hlavní oblasti rozvoje technologií v České televizi

1.1 Digitalizace zpravodajské výroby

V ČT Praha bude probíhat v několika etapách, podřízených náhradou současných technologií, ale i potřebou zajištění nových požadavků.

Je to především dokončení přeměny výroby a odbavování zpravodajských pořadů z páskové na bezpásmovou – serverovou technologii, která umožňuje vyšší variabilitu odbavování a zprostředkuje i nové funkčnosti v návaznosti na potřeby žurnalistů. Systém DNPS (Digital News Production System) je plně svázán s redakčním žurnalistickým systémem který dává možnost redaktorovi operativně připravit celou reportáž, včetně doprovodných prvků kompletně nelineárním (počítačovým) způsobem. Důležitou součástí tohoto systému pak musí být i integrace archivního prostředí.

Významným krokem, který doplní tuto etapu, je dokončení výměny současných reportážních kamer s analogovým záznamem za kamery s digitální formou záznamu tak, aby mohla být zajištěna návaznost na další nelineární postprodukční řetězec. Větší začlenění multimediálních možností do přípravy pořadů tak redaktorům nabídne úplně nové pracovní postupy.

Podobný vývoj bude akceptován i ve studiích Ostrava a Brno, které díky vyšší formě vzájemného telekomunikačního propojení budou vyšší měrou přispívat do celostátních zpravodajských relací. Vedle hlavních studií mají i nezastupitelnou úlohu krajské zpravodajské redakce. Bude proto zapotřebí zajistit jejich další technologickou podporu, ale i dál řešit otázky vzájemné konektivity.

Tak jak se neustále zvyšuje požadavek na zajištění co nejvyšší aktuálnosti zpravodajství, je plánován další rozvoj telekomunikační infrastruktury na bázi ATM technologie, ale i bezdrátových systémů, včetně používání satelitní technologie (SNG reportážní jednotky). Novou kapitolu v rámci zpravodajské výroby pak představuje technické zajištění požadavků na vysílání v rámci zaváděných systémů. Jsou to jednak systémy pracující ve standardu DVB-H resp. DMB (přenosné speciální přijímače), UMTS – 3G sítě (aplikace na bázi mobilních telefonů) či vysílání v rámci IP protokolů (IPTV - internetové technologie). Pro tyto technické prostředky bude nutné zajistit jednak výrobu specifického zpravodajského obsahu, z druhé strany, díky svým možnostem, budou nasazovány i jako kontribuční zdroje (přenos signálu z místa akce do televizního centra), pro možnost rychlé aktualizace vysílání.

Součástí dostavby digitální vysílací sítě DVB-T vzrostou i požadavky na další regionalizaci zpravodajského vysílání, což představuje jednak vybavování příslušnou technikou současných, ale i nových lokalit a dále vznik nových center, které v rámci regionální distribuce umožní vysílání takových okruhů (v současné době jsou to pouze Brno a Ostrava).

Stejně tak jako v umělecké výrobě, je pro zpravodajskou výrobu klíčovým požadavkem vyřešení problematiky televizního archivu, který představuje jeden z „pokladů“ každé společnosti (této problematice je věnován samostatný oddíl).

1.2 Digitalizace vysílací techniky

Pro naplnění představ spojených s přechodem na digitální pozemní vysílání, stojí vysílací technika před řadou zásadních technologických inovací, vedoucích k možnosti zajištění odbavení rozšířené programové nabídky, ale i doprovodných dat. Stejně tak jako v případě zpravodajství je první zásadní změnou přechod z páskových odbavovacích technologií na serverové bezpáskové systémy. Celý proces je svázán s vlastní výrobou a archivací pořadů umožňující navázat vysílací pracoviště na předcházející postprodukční proces. Do odbavovacích postupů budou integrovány další rozšířené možnosti automatizace všech procesů. S tím souvisí zavádění nových vysílacích forem (širokouhlého formátu, vícekanálovým zvukem) a prezentace doprovodných (datových) služeb.

Podstatnou změnu dozná i teletext, kde od současných možností se přechází k vyšším systémům s novými grafickými možnostmi. Další služby pak bude představovat vysílání programového průvodce (EPG), rozšíření služeb pro postižené diváky (Audio description), specifický informační servis apod.

Další požadavky musí být řešeny v souvislosti s distribucí signálu jak pozemní cestou (optickými spoji ATM) tak i digitální satelitním způsobem. Vedle těchto, dnes již „klasických“ metod, se budou nadále rozvíjet i další alternativní způsoby přenosu signálu k divákovi (UMTS, GSM technologie, IPTV, atp.). Inovace ve vysílací technice musí plně navazovat na odsouhlasené koncepce vysílání veřejnoprávní televize s možností dalšího rozvoje pro splnění nových požadavků, které jsou na ni kladeny. Jedná se především o další rozvoj automatizace vysílacího procesu, který jedině může zajistit harmonizaci v odbavování vyššího počtu programů při stoupajících nárocích na dynamiku (proměnnost) vysílání.

Tak jak bylo zmíněno v úvodu, v souvislosti s plánem na zahájení vysílání s vysokou rozlišovací schopností (HDTV) musí být v předstihu vybudováno odbavovací pracoviště pro tento formát.

1.3 Digitalizace studiové a přenosové techniky

V technologii pro exteriérovou výrobu (přenosové vozy) byl v roce 2006 dokončen přechod od stávajících analogových přenosových vozů na vozy digitální s plným digitálním zpracováním, záznam a odbavením signálů. Negativně se současný stav projevuje především v omezeném parku přenosové techniky. Celková koncepce studiové i přenosové techniky tak musí být orientována na zajišťování výroby odpovídající možnostem šíření digitálního zemského signálu. Rozumí se tím nejen špičková technická kvalita obrazové a zvukové složky, ale i podpora výroby nových formátů tj. širokoúhlého obrazu, vícekanálového zvukového doprovodu a dalších.

I v této oblasti výroby jednoznačně dochází k přechodu od páskových systémů na bezpáskovou IT technologii v záznamu obrazu a zvuku a dalším postprodukčním zpracování. Tyto trendy, které nejprve zasáhly zvukovou část výroby, se nyní plně promítnou i do obrazové postprodukce. Vznik nových digitálních televizních kanálů ČT24 a ČT4 Sport vytvořil tlak na zvyšování potřeb dokončovacích prací, jak po obrazové tak i zvukové stránce.

Významná část, především publicistické, ale i další výroby, je soustředěna do virtuálního studia, které ovšem pochází z roku 1999 a vzhledem k tomu, že je 100% závislé na IT technologii, není schopno již dále plnit nové požadavky, resp. s ukončováním podpory systému výrobcem, již není ve stávající podobě jeho další provoz udržitelný. Proto musí být v letech 2007 - 2008 provedena zásadní, generační obměna.

Stejně velký důraz je kladen na další vývoj a obměnu grafických systémů, jejichž interval stárnutí je rovněž velmi krátký (pracují na IT technologiích) a naopak tlak na vyšší využití grafických systémů se jak s rozvojem programové nabídky (nové digitální kanály), tak i poskytování dalších doprovodných služeb (interaktivita, MHP) nadále výrazně zvyšuje.

Právě v oblasti především přenosové, ale i studiové techniky, musí již být zahájena příprava výroby pořadů s vysokou rozlišovací schopností (HDTV), které jsou požadovány především v rámci mezinárodní programové výměny a prodeje. Pro výrobu některých přenosů z významných kulturních a sportovních událostí, které jsou přenášeny do zahraničí, je již požadavek na výrobu pouze v tomto formátu. Zavedení této technologie vyžaduje naprosto nové výrobně-technologické zázemí, které z hlediska finančních nároků, představuje úplně nové investice. Pokud ovšem Česká televize chce zajistit nadále

prodejnost svých pořadů na zahraničních trzích, je toto nutnou podmínkou (v roce 2003 již s tímto formátem začaly pracovat komerční stanice v ČR). Podobně jako v technice zpravodajství bude i v ostatní výrobě důležitým rozhodnutím volba akvizičního formátu, která vlastně dokončí řetěz změny páskové technologie, jakožto primárního záznamového nosiče. Rozhodující pro výběr bude vedle ekonomického pohledu jak kritérium technické způsobilosti, tak i standardizace v rámci ostatních evropských televizí.

1.4 Digitalizace televizního archivu

V návaznosti na přechod od analogového do digitálního prostředí, stojí také Česká televize před úkolem proměny klasických archivních systémů do digitální podoby. Celý proces navazuje na probíhající změny v technologiích jak zpravodajské, tak i ostatní výroby, završené příslušnými změnami ve vysílání programů. Vznikají tak podmínky pro vytvoření a postupné zavádění nových postupů, které poskytnou výhody komplexního zpracování televizních pořadů na kvalitativně vyšší úrovni. Péče o programové archivy je jednou z povinností České televize a přeměna do moderního IT prostředí je naším vkladem do budoucnosti. Vzhledem k rozsahu uchovávaných materiálů a technologické náročnosti zajištění konverze, se jedná o dlouhodobý proces (ve finální podobě až deseti let) s vysokými finančními nároky, kdy je zapotřebí odpovědně zvážit proces jeho realizace.

1.5 Úkoly IT technologií

Jednoznačným trendem, který bude v dalších letech nadále pokračovat, je vzájemná konvergence televizních a IT technologií, která zajistí podporu nových technologických procesů a tím i vznik dalších tvůrčích možností. Ačkoliv se většinou jedná o unikátní řešení, v konečném stadiu by mělo toto vést i k postupnému snižování nákladů na pořizování a provoz těchto systémů. V nejbližších letech je nutné počítat i s dalším rozšiřováním technologií, které umožní alternativní metody vysílání a to jak v internetovém, tak i dalších prostředích, kde jsou již nyní provozovány klasické datové operace (tedy doména IT). Vedle těchto speciálních aplikací budou nadále rozvíjeny i další aplikace pro zajištění provozních a správních úkolů.

2. Hlavní oblasti rozvoje technologií TS Ostrava a TS Brno

V důsledku rozvoje síťových technologií a změny signálového propojení mezi studii vzrůstá požadavek na vzájemnou formátovou kompatibilitu. Pod pojmem formátová kompatibilita se rozumí kompatibilita záznamových formátů, komprimačních formátů a výměnných datových souborů.

Významným úkolem pro tato studia je zajištění většího rozsahu regionálního zpravodajství, a to jak v rámci příspěvků do celostátního vysílání, tak především do regionálních relací.

Jedním ze zásadních úkolů pro TS Brno bude dořešení jeho umístění. Roztříštěnost dislokace jednotlivých objektů, absence studiového ateliéru pro výrobu náročnějších programových projektů a problémy se současným umístěním hlavního objektu ve středu města velmi komplikují činnost tohoto televizního střediska.

Provedené analýzy, které mj. prověřovaly i možnost přestavby některých ze současných objektů patřících TS Brno, prokázaly, že možným řešením je výstavba nového televizního centra v okrajové části Brna.

V TS Ostrava je nutné dořešit otázku ateliérové výroby, která je v současnosti zajišťována přenosovou technikou, což znemožňuje její efektivní nasazení pro čistě exteriérovou výrobu v oblasti Moravy. V této souvislosti je i nutné zajistit náhradu za chybějící vícekamerový přenosový vůz v TS Brno, neboť obě studia se významnou měrou podílejí na zajištění přímých přenosů především pro vysílání kanálu ČT4 Sport.

Rozvoj ostatních technologií v obou studiích se bude plně řídit schváleným dlouhodobým plánem technického rozvoje ČT.

Dlouhodobý plán ekonomiky technického rozvoje (investice) je uveden v tabulkové podobě v příloze č. 2.

D. DLOUHODOBÝ PLÁN EKONOMICKÉHO ROZVOJE

Rozhodující pro sestavení reálného dlouhodobého plánu ekonomického rozvoje České televize na období let 2006 – 2010 bylo:

- a) **restrukturalizace ČT prostřednictvím plnění Programu změn zvýšení výnosů a snížení nákladů v letech 2003 – 2005.** Zásadní zlepšení ekonomiky (během roku a půl (7/2003, 2004)) o více jak 600 mil. Kč), zajištění vyrovnaného hospodaření (roky 2004 - 2005), zahájení snižování deficitu mezi odpisy a investicemi (za období 1999 – 2003 ztráta 710 mil. Kč), zásadní zlepšení cash flow (v 7/2003 požadován úvěr, aby ČT profinancovala konec roku 2003. Žádost byla stornována, bylo zavedeno důsledné finanční řízení, jehož výsledkem byl v následujících letech dostatečný objem finančních prostředků na účtu ČT. Na konci roku 2005 více jak 1 mld. Kč). Byly vytvořeny zdroje na následující období.
- b) **pokračování plnění Programu změn zvýšení výnosů a snížení nákladů v letech 2006 – 2010.** Důsledné plnění Programu změn bude pokračovat i v období let 2006 – 2010.
- c) **přijetí zákona č. 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích, který nabyl účinnosti dne 1. 10. 2005.** Od tohoto data se televizní poplatek zvýšil ze 75,- Kč na 100,- Kč měsíčně. Významné je i jeho nové pojetí, které umožňuje účinnější vymáhání poplatků vyhledávání neplatičů a spolu s penalizačním opatřením motivuje televizní diváky k řádnému přihlášení přijímače do evidence. Televizní poplatek v České republice se dále zvýší s účinností od 1. ledna 2007 na 120,- Kč měsíčně a s účinností od 1. ledna 2008 na 135,- Kč měsíčně. Tato opatření však budou kompenzována poklesem povoleného rozsahu vysílání reklamy. Postupně bude omezen rozsah vysílání teleshoppingu a reklamy z dosavadního 1% celkového vysílacího času s účinností od 1. ledna 2007 na 0,5% a s účinností od 1. ledna 2008 umožní České televizi vysílat reklamu pouze u těch pořadů, u nichž je možnost získání vysílacích práv výslovně vázána na možnosti vysílat reklamu.

- d) **podstatné zlepšení obchodní činnosti v letech 2006 – 2010.** ČT v minulých letech jen minimálně využívala obchodní možnosti, které se průběžně nabízely. Tento přístup se v letech 2006 – 2010 zásadně změní.

Uvedené aspekty, včetně přijetí zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a nutnosti financovat souběžně analogové i digitální vysílání, významně ovlivnily dlouhodobý plán finanční strategie České televize zpracované do roku 2010.

Přesto je v jednotlivých letech plánován **vyrovnaný výsledek hospodaření** s plným krytím nákladů nezbytných k zajištění rozšířené činnosti České televize (především provozování 5 programů a přechod na pozemní digitální vysílání).

Dlouhodobý plán však nezabezpečuje prostředky na nezbytnou realizaci digitalizace archivu České televize.

Pro období let 2007 – 2010 nejsou plánovány dopady vyplývající ze změny metody účtování nákladů na výrobu pořadů a nákup vysílacích práv, protože mají vazbu pouze na použití fondu televizních poplatků a tudíž neovlivňují čerpání rozpočtových prostředků.

Dlouhodobý plán ekonomického rozvoje pro jednotlivé roky bude průběžně upravován podle posledních poznatků s tím, že vždy **bude platit pravidlo, že na každý rok musí být dosaženo vyrovnaného rozpočtu.**

Výnosy 2006 - 2010

V návaznosti na výše uvedenou zákonnou úpravu dochází ke snížení plánovaných výnosů z 1,7 mld. Kč v roce 2006 na 0,6 mld. Kč v roce 2010. Objem výnosů vychází ze zlepšené obchodní činnosti ČT a z činností v oblasti vymáhání dlužných televizních poplatků. Vzhledem k omezení podnikatelských aktivit a úpravy výše televizního poplatku se návazně zvyšuje čerpání fondu televizních poplatků.

Náklady 2006 - 2010

Osobní náklady zahrnující mzdy, zákonné sociální a zdravotní pojištění ke mzdám a sociální výlohy na zaměstnance, které nahrazují použití prostředků sociálního fondu, obsahují kromě personálních nákladů spojených s provozováním dalšího televizního kanálu i rozpočtové prostředky na zabezpečení meziročního 5% růstu průměrné mzdy dle současné právní úpravy. Členění osobních nákladů na mzdy a zákonné pojištění ovlivní přijetí zákona o nemocenském pojištění s účinností od 1. 1. 2007.

Odpisy 2006 – 2010

Odpisy dlouhodobého majetku byly propočteny ve vazbě na stav odepisovaného majetku se zohledněním pořízení nového majetku dle plánu financování investic.

Výroba pořadů 2006 – 2010

Výrazné zvýšení přímých nákladů na výrobu pořadů (výrobního úkolu) z 1,3 mld. Kč v roce 2005 na 1,8 mld. Kč je zapracováno do Prováděcího plánu na rok 2006, takže nárůst investování do výroby pořadů v dalších letech je již méně výrazný.

Veškeré snížení nákladů a zvýšení výnosů proti tomuto dlouhodobému plánu v průběhu let 2006 – 2010 bude navíc směřováno do navýšení výrobního úkolu.

Ostatní náklady 2006 - 2010

V ostatních nákladech lze předpokládat **podstatné zvýšení nákladů na DPH** bez nároku na odpočet v souvislosti s omezením vysílání reklamy, čímž dochází ke změně poměru výnosů z hlavní a podnikatelské činnosti a tím i koeficientu pro uplatnění nároku na odpočet DPH na vstupu. **Náklady České televize se z tohoto titulu zvýší z 252 mil. Kč v roce 2005 na předpokládaný objem 485 mil. Kč v roce 2010, tedy celkem o cca 233 mil. Kč.**

Z toho vyplývá, že řešení DPH ve smyslu jeho snížení představuje pro Českou televizi významný zdroj finančních prostředků.

Investiční výdaje 2006 – 2010

Pro financování investičních výdajů využívá Česká televize pouze vlastní zdroje, které tvoří především odpisy dlouhodobého majetku.

Vzhledem k útlumu investic v letech 1999 – 2003, a to o 710 mil. Kč pod úroveň odpisů, je snahou České televize od roku 2005 postupně vyrovnávat tento propad. V letech 2006 – 2010 je plánováno investovat 349 mil. Kč nad objem účetních odpisů.

Financování 2006 - 2010

Realizací úsporných opatření a zavedením finančního řízení České televize se podařilo od roku 2004 vytvářet volné disponibilní prostředky, jejichž objem se dle propočtů strategického plánu bude zvyšovat do roku 2007 včetně. Od následujícího období v důsledku skutečnosti, že zvýšení televizního poplatku pouze nahradí úbytek zdrojů vyplývající z omezení podnikatelské činnosti a nedojde tím ke zvýšení příjmů České televize, budou tyto prostředky postupně odčerpávány. Do konce roku 2010 je však zajištěna platební solventnost České televize z vlastních zdrojů.

Televizní poplatky 2006 - 2010

V rámci možností daných zákonem vyvíjí Česká televize snahu o zvýšení příjmů z televizních poplatků. Jedná se jak o vyhledávání nových poplatníků, tak i vymáhání dlužných poplatků, a to i soudní cestou. Pro tuto činnost jsou zabezpečeny ve strategickém plánu potřebné prostředky a návazně je stanoven plán počtu evidovaných příjemců a inkasa televizních poplatků.

Oproti stálému poklesu počtu evidovaných příjemců v minulých letech se v roce 2005 podařilo jejich stav zvýšit o 174 tisíc nových poplatníků; přírůstek je plánován i pro následující roky.

Dlouhodobý plán ekonomického rozvoje je v tabulkové podobě uveden v příloze č.2.

E. ZÁVĚR

Dlouhodobé plány programového, technického a ekonomického rozvoje České televize na roky 2006 – 2010 budou každým rokem upřesňovány a budou v souladu s Rozpočtem ČT na dané období. V oblasti programu budou rozpracovány do vysílacího schématu vždy na první pololetí, letních vysílacích schémat a podzimních vysílacích schémat.

Průběžně, dvakrát ročně, vždy po uplynutí a vyhodnocení pololetí a konce roku, budou dlouhodobé plány vyhodnoceny.